Árnyalás a szegedi megállókban

dr. Rigó Mihály
aranydiplomás erdőmérnök és okl. építőmérnök
a Budapesti Műszaki Egyetem műszaki doktora
dr.rigo.mihaly@t-online.hu

„Ha küzdesz, veszíthetsz, ha nem küzdesz, már veszítettél."
dr. Regdon Ibolya, a szegedi Radnóti Gimnázium tanára

- - - - - - - - - - - - - - - -
Az eddig írt dolgozataim a szegedi Közéleti Kávéház honlapján olvashatók. Kattintson ide:
https://civilcafe.hu/RM.html
Erre kattintással előjön egy tartalomjegyzék, melyen kiválasztható az elolvasni kívánt dolgozatom.
- -

A dolgozatom elkészítése során a Google Gemini nevű mesterséges intelligenciáját használtam.
Az olvasás könnyítése céljából a következő jelöléseket használom:

- **kiemelés az idézett szövegből.**
- **kiemelés a saját szövegből,**
- idézet a Google Geminitől,
- **a saját javaslat.**

Tartalomjegyzék

Szegednek előbb-utóbb muszáj lesz elkezdeni .....2. old.
A közösségi közlekedés megállóhelyei .....2.
Mi a következmény?.....3.
Milyen lehetőségek vannak?.....3.
b1) a tetőt olyan anyagúra cserélni, vagy a meglévő fölé elhelyezni, melyen a napfény nem képes áthaladni....3.
b2) fa mellé-, illetve mögé ültetése.....4.
az újfajta faültetési módokat.....5.
b3) pergolásítás.....5.
Fűtetős házak Skandináviában.....7.
Milyen futónövények használata képzelhető el?.....8.
A javaslatom.....9.

Szegednek előbb-utóbb muszáj lesz elkezdeni az alkalmazkodást a klímaváltozáshoz

Az alábbiakban ezen nagyon nagy és rendkívül összetett munka egy kis darabját említem meg. Mindig az első lépések a legnehezebbek.

A sok mellébeszélés után ideje egy konkrétummal kezdeni. Olyan valamivel, amire minden más mellett is szükség lesz, tehát biztos nem lesz olyan beavatkozás, mely az alábbiak értelmetlenné tenné.

A munkavégzés elkezdése után ki fog derülni, hogy ez a „kis" első lépés is sok részből áll, és lehet az is, hogy ez a „kevés" sem hajtható végre egyből teljes körűen. Mielőbb bele kell állni!

Nagyon fontos, hogy a dolgozatom ellenőrzése még a mostani kánikulában megtörténjen, és az első döntések is! Télen ugyanis biztosan nem lesz 40-50 fok, de az biztos, hogy a jövő nyáron megint lesz.

A jó szokás szerint télen gyorsan elfelejtjük az megelőző nyár szenvedéseit.

Az idei télen hajlamosak vagyunk nem törődni azzal, hogy mit hoz a jövő nyár. Nagy baj lenne, ha a jövő nyár úgy találna minket, mint az idei!

A közösségi közlekedés megállóhelyei Szegeden általában kétfélék:

- vagy nincs váróhely,
- vagy van olyan, mely a napfénynek minden irányból átjárható.

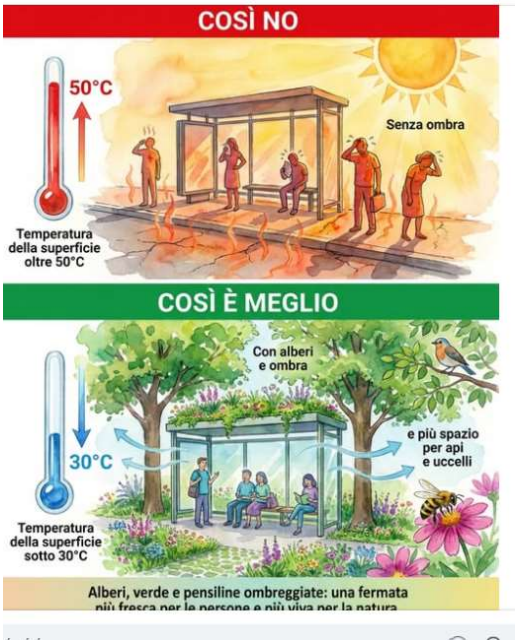

https://szeged.hu/cikk/elkezdtek-megszepulni-a-szegedi-busz-es-villamosmegallok

Ez utóbbiakat mind felülről, mind minden oldal felül átsüti a nyári nap. Ezek csak az esőtől védik meg az utast, a nap hevétől pedig nem.

Ezek a váróhelységek nem voltak a legjobb választások! Így sajnos nem maradhatnak. Az üvegház lehet, hogy segít a paradicsomnak, de nem az embernek!

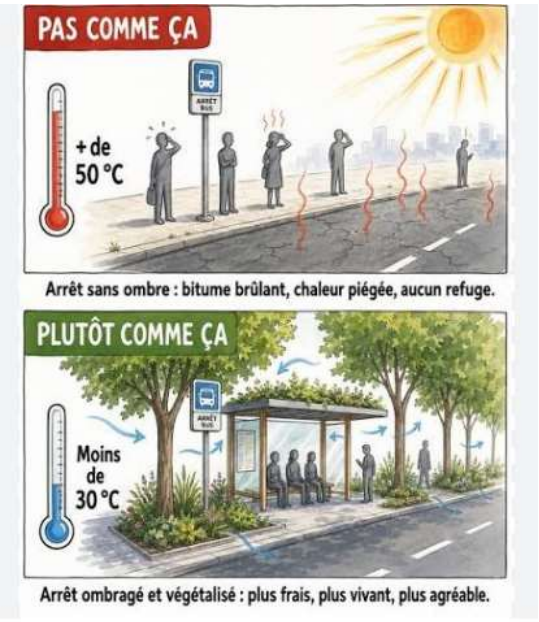
Mi a következmény?

nem így …

…

nem így …

nem így jobb?

ehhez hasonlók ..

https://www.facebook.com/61553866883620/posts/una-fermata-dellautobus-al-sole-in-piena-estate-non-%C3%A8-solo-scomoda-%C3%A8-una-trappol/122253335486128896/

Milyen lehetőségek vannak?

a) minél több helyen váróhelységet építeni,
b) A meglévőket átalakítani.

b1) a tetőt olyan anyagúra cserélni, vagy a meglévő fölé elhelyezni, melyen a napfény nem képes áthaladni

Jellemzői:

- a tető biztos árnyékot ad,
- a tető minden oldalon jelentősen túlnyúlik a lefedett helységen; ennek határt csak a két oldalán mozgó járművek űrszelvénye jelent,
- az oldalak takaratlanok, amely közbiztonságilag a legjobb megoldás.

https://de.made-in-china.com/co_fsguose/product_Glass-Wall-Bus-Stop-Advertising-Bus-Station-Rain-Shelter-Solar-Bus-Stop-with-Bench_rniouesyg.html

https://www.yter.es/mobiliario-urbano-blog/refugio-bus/

b2) fa mellé-, illetve mögé ültetése

...

https://www.giessener-anzeiger.de/stadt-giessen/mehr-hitzeschutz-an-haltestellen-in-giessen-angeregt-93847165.html

Ha peron széles, és a közművek megengedik. Ez a következő legbiztosabb módszer, mivel a fa akkor ad árnyékot, amikor nagyon kell.

Használni kellene Szegeden is az újfajta faültetési módokat, melyeket kifejezetten a közművek miatt találtak ki!
https://www.youtube.com/watch?v=vpIHN7PjX50
https://www.youtube.com/watch?v=vpIHN7PjX50
https://tajepiteszek.hu/blog/a-stockholm-modszer
https://www.gardenfutura.hu/stockholm-faultetesi-rendszer

b3) pergolásítás
A pergola egy váz, egy keret, és a rá felfuttatott növény együttese az alatt lévő emberi tartózkodási hely árnyékának biztosítására. Esetünkben az asztal és a székek helyére a várót kell elképzelni.

https://2230.hu/16-szuper-pergola-otlet-kertedbe-vagy-teraszodra/

Szegeden már ilyen elkészült az Anna-kútnál:

...

A kör alakú váz az acél lábakon a bal oldali képen. Az acél lábak mellé ültették a növényt a jobb oldali képen, mely azon felfutva körbejárta a kör alakú felső részt.

A növény szabadon hagyja az alsó 2-3 magas részt, növelve a közbiztonságot.

https://nlc.hu/magyarorszagkul/20180126/szeged-kut-kozkut-forrasviz/
https://szeged.blog.hu/2006/10/15/anna_kut_szeged
https://zoldkalauz.hu/szeged-tisza-lajos-korut

A megállóhely esetén nyilván nem kör, hanem egyenesnek kellene lenni a váznak, mely az előbbinél egyszerűbb szerkezet. Ez mindenképpen biztosítaná a tető árnyékolását.

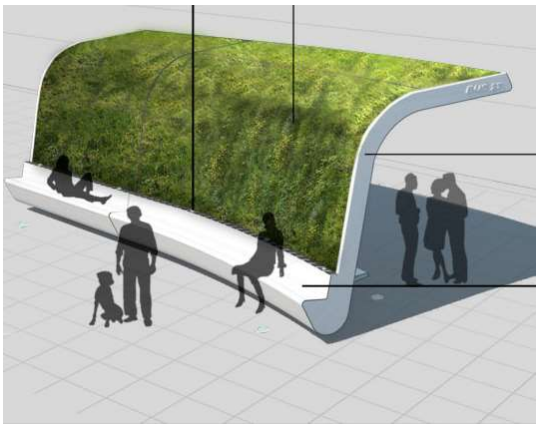
Vannak, akik az egyes oldalakat is letakarják, ha a nap onnan is nagyon tűzne.

...

https://www.facebook.com/100075804134970/posts/une-m%C3%AAme-vague-de-chaleur-ne-frappe-pas-tout-le-monde-pareil-derri%C3%A8re-larr%C3%AAt-de-/1057088260161302/

https://www.designboom.com/project/vegetal-bus-stop/

Fűtetős házak Skandináviában, a jobb szigetelés miatt (Feröer-sziget)

https://sokszinuvidek.24.hu/kertunk-portank/2016/06/18/elbuvolnek-a-zoldtetos-skandinav-hobbithazak/

Milyen futónövények használata képzelhető el?

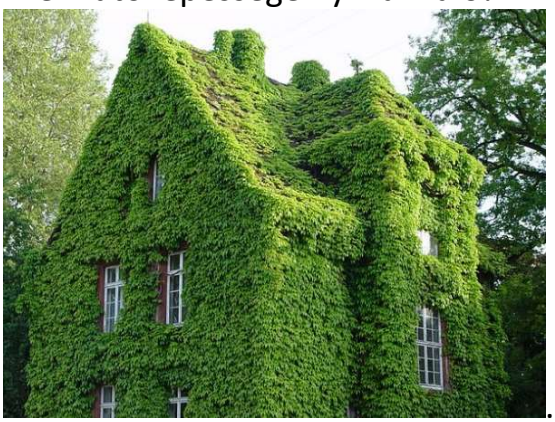
Itthon használták a lilaakácot (Wisteria sinensis/floribunda) már az Anna-kútnál. Szegeden a püspöki palota udvar felőli falait vadszőlő (Parthenocissus tricuspidata) futotta be. A szegedi temetőkben pedig szinte kiirthatatlan a borostyán (Hedera helix).

De szóba jöhet még Téli lonc (Lonicera henryi), az Iszalag fajták (Clematis), a futórózsa.

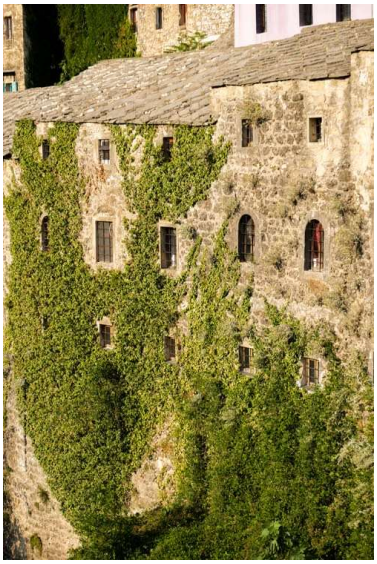
Ezek gyökerének könnyebb helyet találni a sok közmű között, mint a fáknak.

Lényeges az, hogy a gyökerük a földben van!

Ezek futóképessége nyilvánvaló!

https://blog.bauplanungen.de/fassadenbegruenung/

https://www.facebook.com/reel/634060142489375

https://www.pexels.com/hu-hu/kereses/borosty%C3%A1n/

Több emelet magasra is képesek felnyomni a vizet, képes minden alakhoz igazodnai!

https://siposgazda.hu/blog/kertunk-titkai/borostyan-a-fogvatarto-szepseg

Természetesen levél nélkül maradhat az alsó részük, tehát elő tudják a biztonságos átlátást biztosítani.

Mások lágyszárú növényeket is felraknak.

https://www.romatoday.it/politica/pensiline-bus-prato-erboso-buzz-stop.html

Ez olyan, mintha egy nagy tálcán nevelnék a növényeket, azaz a gyökerük nem éri el a talajt! A tálcán a kevés föld gyorsan kiszárad, olyan sűrű locsolást kívánna, mint a Belvárosi híd cserepes növényei.

A dolgozatomat elküldöm a Szegedi Közlekedési Vállaltnak (kapcsolat@szkt.hu) is, és a Szegedi Környezetgazdálkodási Nonprofit Kft-nek (szkht@szkht.hu; kozter@szkht.hu) is.

A javaslatom

1. **A Városháza kérje be az SZKT-tól a legforgalmasabb megállóhelyek listáját.**
2. **Egy statikus mérnöktől árajánlatot kell kérni a pergola vázának elkészítésére.**

3. **Döntés kell egyenként annak kiválasztására, hogy melyik megállónál melyik beavatkozási lehetőséget választja a Városháza.**
4. **Az előbbieket olyan ütemben kellen meghozni, hogy a zöldíteni elképzelt megállóknál az őszi faültetési időszak már kihasználható legyen.**

Szeged, 2026. VIII. 17.